

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For the following qualifications:-

M.A.

Scand. Studies G1: Advanced Scandinavian Translation (Scandinavian - English)

COURSE CODE : SCANG001

DATE : 28-Aug-03

TIME : 10.00

TIME ALLOWED : 3 hours 0 minutes

03-N42-4-20

© 2003 University College London

TURN OVER

Translate the following passages (a), (b) and (c) into English.

ALL passages carry equal marks.

Answer EACH question in a separate Answer Book.

(a)

(Tidlig aften. Hos Hans og Maria. Hans har forklæde på over sit hjemmesyede tøj. Han er ved at røre noget sammen i en skål. Malte sidder på gulvet og ser fjernsyn. Maria kommer hjem. Hun er pænt, næsten elegant klædt og har en mappe med, som hun sætter fra sig.)

MARIA: *(ser på Malte og sukker)* Jeg troede vi var enige om, at Malte ikke skulle se fjernsyn?

HANS: Der er tegnefilm.

MARIA: Det er der altid! Der er altid noget om nogle små dyr, der går i rigtigt tøj og bor i rigtige huse, hvor der er pænt og rent og hyggeligt. *(til Malte)* Ryk lidt tilbage. Du ved, jeg ikke vil have du sidder så tæt på. Malte!

HANS: Gør som Maria siger.

MARIA: Mor.

(Malte rykker lidt tilbage.)

HANS: De har fået lus.

MARIA: Hvem?

HANS: Nogle af børnene på fritidshjemmet. Der hang et opslag. Jeg troede den slags var udryddet. Da jeg var barn, var der ingen, der fik lus. Og hvis der endelig var, var det en skandale.

MARIA: Nu er det almindeligt. De fleste får det engang imellem. Vi har bare været heldige.

HANS: Det er et tegn, når den slags kommer igen. Ligesom rotterne.

MARIA: Malte – skru ned! Hvorfor skal de altid tale sådan, med fordrejede stemmer?

HANS: De spiller dyr.

MARIA: Godt man ikke er skuespiller. Tænk at drømme om at spille Hamlet og ende med at lægge stemme til en kanin eller and. Jeg er sulten. Birgitte var syg, så jeg måtte passe

hendes telefon også og ekspedere to af hendes hastesager. Jeg havde så travlt, at jeg ikke nåede at få frokost.

HANS: Birgitte er tit syg.

MARIA: Det er ikke hende, det er barnet. De er også begyndt at tale om det. Det kan blive min chance, når de skal udnævne en ny projektleder. Hvad skal vi have?

HANS: *(tøvende)* Det er ikke mad.

MARIA: Hvad er det så?

HANS: Tandpasta.

MARIA: Tandpasta?

HANS: Det kan man godt selv lave.

MARIA: Men hvorfor skulle man? Når man kan købe det alle vegne!

HANS: Hvem siger, det bliver ved med at være sådan? Hvem siger tingene ikke ændrer sig? Der kan komme en dag, før du tror, hvor du vil være glad for, at jeg kan lave tandpasta, så du kan beholde dine bisser.

MARIA: Er det ikke nok, at du syr dit eget tøj og laver dine egne sko? At du selv maler vores mel, kærner vores smør og fremstiller din egen tobak? Skal du nu også til at lave tandpasta?

HANS: Det er ikke svært. Det sværeste er at få fat i ingredienserne.

(b)

JEG TENKER I FEBRUAR PÅ EN TUR
TIL VALDRES I MAI I FJØR PÅ MOTORSYKKEL

Hvor vondt det gjør oss å forlate byen!
Å bli minnet om hvor stor verden er!
Eller er det bare fordi vi glemmer at verden er alle steder?

Inne i duren av stålmaskinen min
sitter jeg og ser på jorden. Hvordan den vokser i alle retninger.
Jeg stønner over hvor meningsløst mitt liv er.

Jeg og veien er også alle steder. Vi bukter oss
mellom sjøen og fjellet, vann og klipper,
fjorder fullstappet med tømmer, støvete sagbruk.

Det er nytt gress ved siden av rustne snøploger,
sol som skinner gjennom sprekker i fraflyttede hus,
og sommerfugler som danser i mørke låvedører.

Og jeg som trodde jeg var et fraflyttet hus! Jeg ser
på menn som røker pipe utenfor sollyse vegger,
og på barna som kaster sten på den siste isen på en fjord.

Solen dør. Vannansiktet til fjorden
er igjen blitt så sort som vinteren, med tørre gresstubber.
Mitt eget ansikt er bestemt og hardt som sorg.

Jeg kjører forbi de skremte sauene mellom stenene
og forbi den evige stirringen fra en ensom hest.
Jeg kjører min underlige maskin. Eller er det den som kjører meg?

Folk ser opp når jeg kjører forbi. Stumme som dyr.
Folk! Det er så mange av dem! Det hadde jeg glemt!
Jeg er vel en av dem. De kjører også en tvetydig maskin.

Motorsykkelen er et vidunder av moderne vitenskap!
Jeg tenker på skoler, ekteskap, kriger, framsteg,
og strammer hakeremmen om styrthjelmen min.

Fra juvet nedenfor veien stiger en kjempestor kråke.
Den seiler ut mot havet. Veien går mot lukt av furu.
Smaken av salt begynner å svinne i blodet.

Vi beveger oss oppover! Veien er en drukken

trapesartist. Hunder, skyer, gjerder, geiter flyter forbi.
Vi kommer ut av de furusorte skogene og inn i et hellig solskinn.

Elven er en fugl av sølv i trærne nedenfor oss.
Ved siden av åkrer med nypløyd jord
er der stabler av nyskåret tømmer
og sammenrakte hauger av hudløse kvister.

Oppe på fjellet er vinden så kald at den får oss til å le.
Jeg er trett. Det er godt å se solen på fjelltoppene i Valdres.
På bunnen av den kalde sjøen nedenfor hytten
har ørreten stått urørlig i ti tusen år.

(c)

Flera av de förhållanden som ger människan identitet och trygghet är territoriellt bestämda. Vi tillhör ett land, en nation och känner särskild samhörighet med våra landsmän. Vi har som regel en adress, en preciserad, avskild punkt där vi hör hemma, ensamma eller med några få andra. Vi som har denna territoriella tillhörighet kan ana men knappast förstå vidden av att inte ha något land eller någon fast bostad.

R.D. Sack definierar mänsklig *territorialitet* som "försök av en individ eller grupp att påverka eller kontrollera människor, fenomen och relationer genom att staka ut och hävda kontroll över ett geografiskt område" – ett territorium. Det är alltså en grund för maktutövning, men enligt Sack inte någon (djurisk) instinkt och inte primärt något aggressivt förhållningssätt. Bäst kan denna territorialitet hos människan förstås som en rumslig strategi för att påverka eller kontrollera resurser och människor genom kontroll av yta. Det är en form av rumsligt beteende som kan kopplas på eller av. "Territorialitet kan kasta ljus över civilisationens uppkomst och på kritiska aspekter av moderniteten (...) det är den geografiska nyckelkomponenten i förståelsen av hur samhälle och rum är förbundna med varandra."

Definitionen enligt Sack säger inte bara vad territorialitet är, utan antyder också vad den kan göra – utifrån tre ömsesidiga samband inom definitionen:

- Territorialitet innebär en ytklassifikation (enligt utvecklingspsykologen Piaget finns det bara två grundläggande former av klassifikation: genom *typ* och genom *yta*. Territorialitet kan omfatta båda).
- Territorialitet innehåller en form av meddelande/kommunikation, främst avseende *gräns*, som kan vara ett enklare sätt att ange ägande än uppräknig av ägodelar. Det ger också möjlighet till ett övertag i form av att *inte* definiera exakt vad det är man kontrollerar.
- Territorialitet innebär ett försök att upprätthålla kontroll över tillträde till ett område och till tillhörigheter inom det eller till tillhörigheter utanför området genom att hindra dem som är innanför tillträde utåt – mer generellt att försöka påverka relationer och samspel.

I små och s k primitiva samhällen finns inget större behov av geografisk territorialitet. De är definierade genom sociala relationer och har inga svårigheter att identifiera *främlingar*. Men redan från inledningen av historisk tid uppträder territoriella definitioner av sociala relationer: i människors arbete på att bilda samhällen och i utformningen av abstrakta planer för nya städer och kolonier.